

РЕШЕНИЕ

№ 275

гр. Кърджали, 28.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – КЪРДЖАЛИ, II СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Невена Калинова

при участието на секретаря Анелия Янчева
като разгледа докладваното от Невена Калинова Гражданско дело №
20225140100070 по описа за 2022 година

Делото е образувано по предявен от Д. Т. Д. от гр.Кърджали осъдителен иск за обезщетение за неимуществени вреди от 60 000 лв. от претърпяна на 18.05.2021г. трудова злополука, към която полага труд по трудов договор на длъжност „шофьор тежкотоварен автомобил“ при ответника „С.“ ООД с ЕИК ***, гр.Кърджали, като върху обезщетението ищецът претендира законна лихва от деня на трудовата злополука до окончателното му изплащане. Ищецът твърди, че по време на изпълнение на трудовите си задължения по трудов договор, сключен на 11.05.2021г. с ответника, претърпява на 18.05.2021г. трудова злополука, когато при извършване на товаренето на стоката в камиона от друг служител, бил затиснат от вилиците на мотокара, в областта на дясната длан, като въпреки силната болка закрепил пръста с тиксо и се отправил към ЦСМП в гр.Кърджали, в който е установена травматична ампутация вследствие на притискане на четвърти пръст от дясната ръка, след което постъпил по спешност в отделението по ортопедия и травматология към МБАЛ „Д-р Атанас Дафовски“ гр. Кърджали с диагноза „травматична ампутация на друг пръст на ръката“, с предприета оперативна интервенция чрез извършване на трансплантация и изписване на 21.05.2021г., а на 01.06.2021г. така описаната злополука е призната за трудова с разпореждане на длъжностното лице на ТП на НОИ гр.Кърджали. Ищецът твърди, че в резултат на трудовата злополука за него настъпват вреди от неимуществен характер, изразяващи се във физически болки и страдания, както и в психически такива. Конкретно сочи следните обстоятелства: за дълъг период от време и конкретно в период от шест месеца е продължил възстановителният такъв, при което обаче

функционалността на увредения пръст е останала нарушена и за близо четири месеца не е можел да движи цялата си дясна ръка, като е извършвал дейности по самообслужване с чужда помощ за около шест месеца и въпреки, че е бил възврънат естетичния вид на пръста му чрез трансплантацията на кожа, то усетът за двигателна функция на същия е изчезнал и значително в тази връзка е отслабен захвата на цялата му ръка, като получил липса на сетивност и на останалите пръсти, а увреждането било видимо за останалите, наред с което получил и болки в гръбначния стълб и шийния му отдел, които били предизвикани от ампутацията на пръста на дясната му длан, каквито не е изпитвал допреди трудовата злополука; увредено било психическото и емоционалното му състояние, с оглед на това, че към претърпяване на трудовата злополука бил в работоспособна възраст и се грижел за семейството си, а понастоящем имал нужда от финансова помощ. В резултат на злополуката не можел да полага труд и съответно изпитвал чувство на непълноценност и страх, което се отразило и на близките му, които в продължение на повече от четири месеца полагали грижи за здравето му. Обобщава, че понастоящем липсата на сетивност, усет и движение у четвъртия пръст на дясната му ръка, както и частичната липса и усет на движение от цялата му ръка, включ. и на останалите пръсти на дясната му ръка, му създават неудобства, свързани както с обслужването, така и неудобства от чисто козметично естество, тъй като външния вид на ръката му не подлежи на възстановяване по начина, каквато тя е била отпреди, а наред с това изпитвал и тревожност, което състояние по своите признаци, охарактеризира като посттравматично стресово разстройство, и за разлика отпреди вече не бил така общителен, контактен и позитивен. Оценява причинените му от трудовата злополука неимуществени вреди на сумата 60 000лв., която претендира да получи от ответника като обезщетение за увреждане на здравето му, ведно със законната лихва от датата на трудовата злополука на 18.05.2021г. до окончателното изплащане на сумата. В съдебно заседание ищецът лично и с упълномощен адвокат поддържа иска, претендира за уважаването му и за разноски по делото.

В срока за отговор по чл.131 от ГПК ответникът оспорва иска по размер, при възражение за съпричиняване на злополуката от пострадалия, като излага конкретни за това обстоятелства, в т.ч. и във връзка с времето, в което ищецът е полагал труд по сключен трудов договор и обстоятелствата, които е съобщил както на управителя на ответника, така и на лекуващия лекар, като счита, че при изпълнение на трудовите си задължения, ищецът е проявил груба небрежност във връзка с това кои са неговите задължения по време на изпълнение на трудовите му задължения по трудовия договор, тъй като самоволно извършил дейност по поемането от посочения от самия него мотокар и подреждането на варелите в каросерията на товарния автомобил, като е работил при липса на елементарно старание и пренебрегване на основни правила и изисквания, а освен това не е потърсил своевременно медицинска помощ. С оглед на

тези обстоятелства счита исковата претенция за завишена по размер, като по отношение на физическите страдания оспорва, че тези във връзка с гръбначния стълб имат връзка с трудовата злополука. В съдебно заседание ответникът чрез адвокат пълномощник поддържа възраженията срещу иска, претендира за уважаването му в минимален размер и за разноси по делото по съразмерност.

Районният съд като обсъди доказателствата по делото и доводите на страните, приема следното:

Предявеният иск е по чл.200, ал.1 от КТ, вр. чл.86 от ЗЗД, при възражение на ответника за съпричиняване на трудовата злополука на основание чл.201, ал.2 от КТ, като за безспорно е прието, че на 18.05.2021г. при изпълнение на трудовите задължения на ищеца Д. Т. Д. по сключен с ответника трудов договор, за изпълнение на длъжността „шофьор тежкотоварен автомобил“, настъпва злополука, която е призната за трудова с влязло в сила Разпореждане N 5104-08-17/01.06.2021г. на длъжностното лице при ТП на НОИ гр.Кърджали.

Въз основа на събраните по делото писмени и гласни доказателства, както и неоспореното заключение на СМЕ, предвид възложената на страните доказателствена тежест, на ищеца - да установи причинените му физически и психически болки и страдания така, както са посочени в исковата молба, конкретно техния вид, степен на интензивност и продължителност във времето, включ. и необходимостта през периода, през който твърди, че се възстановява от злополуката и през периода, през който твърди, че все още продължава да изпитва такива, да използва чужда помощ; на ответника - да установи всички обстоятелства, от които извежда възражението си за съпричиняване на трудовата злополука, при проявена от ищеца груба небрежност при изпълнение на трудовите си задължения, то е доказано следното:

На 18.05.2021г. ищецът претърпява трудова злополука, т.к. събитието е признато за такова с разпореждане от 01.06.2021г. на НОИ ТП-Кърджали, влязло в сила на 18.06.2021г.;

Механизмът на настъпване на злополуката според обясненията на ищеца и показанията на св. Г. АСФ., ангажиран от ответника, обсъдени съвкупно с първоначално дадените от самия ищец сведения, се свежда до следното: На 18.05.2021г. вечерта около 21.30 ч. в с.С., на 10-15 км. от гр.П., стоката, представляваща варели с масло, се товарела от иранския й собственик заедно с двама негови работници; варелите с масло се прехвърляли от каросерията на техния камион в тази на камиона, управляван от ищеца и тъй като последният варел не бил вкаран добре и щората на камиона не можела да се затвори, то за да не падне товара, иранският собственик изкарал един стар мотокар и започнал да бута варела, форсирайки го с вилицата на мотокара. Това можело да пробие варела, поради което ищецът казал на иранския собственик да изчака, взел от кабината на камиона една

гредата около 80 см., сложил я върху варела и я държал с лявата ръка горе, а с дясната долу, за да може с мотокара да се подбутне варела, но вместо на натисне гредата горе, вилицата на мотокара я ударила ниско долу, когато ищецът усетил силна болка и паднал на земята, което се случило, защото според ищеца иранският собственик изтървал мотокара, а според последния, св.А., за товаренето на последния варел ищецът се качил в камиона и когато свидетелят качил с мотокара и последния варел и се отдръпвал с мотокара от камиона, ищецът, който подреждал варелите в камиона, преместил последния варел, бутнал го към другите варели и си счупил малко пръста - тогава именно ищецът му показал пръста си и видял, че има кръв, предложил му да го закара в болница, но той отказал и си превързал пръста с един парцал, а на другия ден му се обадил да го пита как е и разбрал, че той е добре. Съобщеното от ищеца относно причиняването на злополуката частично съответства на това, което по данни на ищеца е записано в лист за преглед за пациент в КДБ/СО, постъпил в 01.20 ч. на 19.05.2021г., че по време на работа с мотокар си подложил пръста под варел, а в останалата му част съответства на съобщеното от свидетеля, което пък изцяло отговаря на записаното в Епикризата за оперативно лечение, към което ищецът е насочен не веднага, а на сутринта, видно от посочения лист за оказана спешна помощ, като съобщеното от свидетеля отговаря и на съобщеното от ищеца на съдебния лекар, при прегледа на 03.08.2021г. Съвпадащо обаче е обстоятелството в обясненията на ищеца и в показанията на свидетеля, че ищецът се е качил накрая на товаренето, за последния варел, като св.Г. сочи „искаше да връзва варелите, да ги подрежда“, т.е. че при натоварването на товара ищецът не е участвал, а се е качил в каросерията, за да вземе мерки за укрепването на товара, което изцяло съответства на обясненията на ищеца, които съдът кредитира, а и сам работодателят е декларирал пред ТП на НОИ, че увреждането е в резултат на сблъсък на горен крайник с вилица на мотокар. Съвпадащо е също обстоятелството в обясненията на ищеца и в показанията на св.Г., че е имало осигурени от последния работници, които да товарят, но също така и че св.А. е използвал мотокар за товаренето на последния варел.

Съдът не кредитира показанията на св.А. в частта им, че ищецът при подреждането на последния варел се е самонаранил, но дори и този механизъм да бъде възприет, доколкото както ищецът, така и свидетелят се явяват заинтересовани от установяване на обстоятелствата за това, несъмнено е, че за потеглянето на път е било необходимо преди това ищецът да вземе мерки товарът да не се разпилее, тъй като никой от останалите, присъствали на товаренето лица, за които не се твърди и не се установява да са служители на ответника, не е бил в товарната част на камиона, управляван от ищеца и не е имало кой друг да вземе мерки за укрепването на товара.

Ищецът обяснява, че непосредствено след инцидента шофьорът на другия камион му дал тиксо, с което пристегнал пръста си, след което се паникьосал и тръгнал за гр.Кърджали, защото в себе си имал 8 000 лв., а камионът бил пълен с масло.

При трудовата злополука, настъпила несъмнено в резултат на външно механично въздействие на твърд тъп или тъпоръбест предмет със значителна сила според освидетелстването на ищеца на 03.08.2021г., ищецът претърпява травматична частична ампутация на друг пръст на ръката – липса на върховата част на дисталната фаланга с открит останал проксимален фрагмент откъм раната /крайната половина от третата фаланга на четвъртия пръст на дясната ръка/, като са засегнати меките тъкани, включ. нерв, без увреждане на костната структура и нокътя; за възстановяване от посоченото увреждане, по необходимост ищецът първо е подложен на болнично лечение, в периода от 19.05.2021г. до 21.05.2021г. с оперативна диагноза: „Травматична ампутация на друг пръст на ръката, трансплантация на цяла кожа на ръка“, с подобрен статус при изписване, без обективни данни за медицински риск от приключване на болничното лечение, с препоръки за домашно лечение: при спазване на предписан режим и поведение по отношение на увредения крайник/епикриза ИЗ: 5386 КП:N 222 от 21.05.2021г. на Отделение по Ортопедия и травматология на МБАЛ „Д-р Атанас Дафовски“ гр.Кърджали/; към 21.07.2021г. ищецът продължава да изпитва болка и е с нарушен захват на дясната си ръка, придружен с изтръпване на пръста, поради което е насочен към физиотерапия и рехабилитация при щадящ режим и медикаментозно лечение с милгама/амбулаторен лист за преглед и консултация от 21.07.2021г. с лекар специалист/; към 30.07.2021г. ищецът е с диагностицирано от психиатър „Постравматично стресово разстройство“, породено от претърпяната трудова злополука и настъпилите изменения в здравословното състояние на пострадалия, с назначена медикаментозна терапия, тъй като психично е видимо ситуативно неспокоен, потиснат, контактен, дискретен към изживяванията си, ориентиран ало и аутопсихично, със съзнание за неопределено заболяване, дистимно-тревожен, неустойчив, хипобуличен, със снизени подтици и биотонус; мисловно подреден, с множество сомато-вегетативни и тревожно-депресивни изживявания, с мисли за безперспективност, памет и интелект – на нивото на образованието, които обстоятелства психиатърът потвърждава при последващи консултации на 13.09.2021г. и на 02.10.2021г.; в периода от 19.05.2021г. до 14.11.2021г. ищецът ползва отпуск за временна неработоспособност, причинена от трудовата злополука, при диагноза: „Травматична ампутация на друг пръст на ръката“, с предписан първоначално болничен и след това домашен амбулаторен режим до 19.06.2021г., след което при свободен режим на лечение - с право да напуска населеното място в границите на страната; на 15.11.2021г. трудовото правоотношение между страните е прекратено по взаимно съгласие - основание по чл.325, ал.1 т.1 от КТ; близо два месеца след това, на 10.01.2022г., на ищеца е поставена диагноза „увреждане на междупрешленните дискове в шийния отдел с радикулопатия“, при оплаквания за болки от началото на м.януари 2022г. в цервикалния отдел на гръбначния стълб, ирадиращи в дясно рамо до пръстите на ръката, с установени в посочения отдел болезнени и ограничени движения

и положителни болеви точки на Вале за C4, C5, C6 коренче в дясно; парастезии с хипестезии в C4, C5, C6 дерматоми в дясно, с насочване за стационарно лечение, проведено в неврологично отделение на МБАЛ „Д-р Атанас Дафовски“ АД гр.Кърджали в периода от 12.01.2022г. до 17.01.2022г. – Епикриза ИЗ N 465/74, в която не е изтъкната връзка на лекуваната болнично увреда с травмата, причинена от трудовата злополука, отсъствието на каквато се установява от заключението на вещото лице съдебен лекар по СМЕ и изслушването му в съдебно заседание, при което основателно е възразението на ответника за липса на причинно - следствена връзка между полученото увреждане в резултат на трудовата злополука и неврологичното заболяване, водещо до болки в гръбначния стълб. Според посоченото заключение травмата от трудовата злополука е причинила разстройство на здравето извън случаите на чл.128 и чл.129 от НК, като мястото на ампутацията, т.нар. ампутационен чукал, е с останал белег с розово - седефен цвят и болезнен при палпация, със съобщавана от ищеца пред вещото лице болка в увредения пръст при опит за захват с дясната ръка.

В съдебно заседание вещото лице по СМЕ разяснява, че пръстът на ищеца е ампутиран, доколкото липсват меки тъкани без увреждания на кости и нокът от крайната част на трета фаланга на четвърти пръст на дясната ръка, т.е. че липсва кожа, подкожие, мастна тъкан и мускулатура, защото при инцидента са откъснати и впоследствие частично с тъканно мостче прикрепени с виталната част, която допуска реимплантация, въпреки което се установява липса на меки тъкани, като в медицинската документация е посочено, че е налице премазване и вещото лице не може да посочи конкретно дали тъканта е отпаднала при травмата или впоследствие се е стигнало до нейната девиталност, но прави категоричен извод, че нарушеният виталитет е вследствие на травматичното увреждане и пръстът не може да бъде възстановен на 100 процента, а оплакванията на ищеца за болка при опит за захват с дясната ръка вещото лице обяснява с това, че е увреден и нерва на четвърти пръст на дясна ръка, по която причина има изтръпване и повишена чувствителност на белега, останал вследствие на ампутацията, както и че оздравителният процес като оздравяване на самото нараняване физически е било с продължителност около 3-4 седмици и касае затваряне на раната и зарастване на меките тъкани. Разяснява също, че посттравматичните последици – повишена чувствителност при пипане на предмет, изтръпване и болка, е възможно и да не изчезнат, тъй като става въпрос за увреждане на нерв, който не се възстановява и при дейности с дясната ръка, свързана с невисока физическа натовареност, ще има проблеми заради намалената чувствителност, изтръпналост и болка. По отношение на силата на захвата вещото лице счита, че няма сериозни отклонения и тя е дотолкова намалена, доколкото се свързва с неприятни физически увреждания, когато пръстът влезе в контакт с предмет, като ищецът може да управлява камион, но ако този пръст влезе в контакт с предмет ще се засилят

неприятните физически усещания, които има, а когато болката в пръста възникне, той няма да може да изпълнява функции, свързани с фина моторика.

Според заключението на съдебно - психологичната експертиза и изслушването на вещото лице психолог в съдебно заседание, за лечение на диагностицираното от психиатър постравматично стресово разстройство, ищецът продължава да приема медикаментозна терапия, но същото вече търпи частично обратно развитие с проява на повишена ситуативна тревожност при разговори, свързани с преживяната трудова злополука, мисловни ретардации за инцидента, които резултират на телесно ниво, като заключението в частта относно това, че е налице завишаване на артериалното налягане и ограничителни действия, свързани с функционалността на дясната ръка - липса на захват, сила, които стесняват избора на работно място, не се възприема от съда, тъй като изводите са извън компетентността на вещото лице психолог и не се подкрепят от други обективни данни, в частност и от заключението на СМЕ.

От показанията на св.Д.Т., съпруга на ищеца, на св.Ж.Д., дъщеря на ищеца, и на св.Б.Б., приятел на ищеца, се установява, че на 18.05.2021г. около полунощ ищецът се прибрал в дома си с бинтована с подръчни материали, тиксо и салфетки, ръка, със силни болки и кръв по дрехите, след което посетили спешното, а след това той бил приет и за болнично лечение за три дни, а след изписването му имал силни болки в ръката, пиел обезболяващи лекарства и физически бил зависим от съпругата си, както и от дъщеря си, защото сам не можел да прави ежедневен тоалет, обличане, събличане, хранене, тъй като цялата му дясна силна ръка била превързана и не можел да я мокри, което продължило месец и половина, след което превръзката била махната, но ръката била обездвижена и болките продължили 4-5 месеца. По тези причини свидетелите сочат, че ищецът се чувствал непълноценен, потиснат, с нисък общ тонус и защото например, за поправки в дома трябвало се ползва помощ от приятели и близки, а и не можел вече да работи градината си. Освен това ищецът страдал от безсъние, през нощта болките се усилвали, бил попаднал в „дупка“ и поради това посетил психиатър, който му изписал лекарства, но емоционалното му състояние не се подобрило, като се оплаквал, че пръста го боли дори от въздуха и не може вече да работи като шофьор, като на практика пазел ръката си инстинктивно поради изпитвания при контакт дискомфорт, а и спрял да контактува с близки и приятели, чувалвсеки ден със св.Б., но бил стресиран и не излизал, имал притеснения, че няма да може повече да кара тежки камиони, да вдига тежко с дясната ръка и да издържа финансово семейството си.

За вреди, произтекли от трудова злополука, отговорност носи работодателят само когато се намира с работника/служителя в трудовоправна връзка, каквато се установява да съществува към деня на трудовата злополука. Работодателят носи отговорност за вредите от трудова злополука щом същата е настъпила при или по повод изпълнение на възложена работа или на друга работа, извършена без нареждане, но в интерес на работодателя. Това, наред с установения механизъм на злополуката, по

време на извършване на работата и в интерес на работодателя, и настъпили от нея неимуществени вреди, ангажира имуществената отговорност на ответника по чл.200, ал.1 от КТ в това му качеството му да обезщети вредите на пострадалия от трудовата злополука служител, изразяващи се в премазване на третата фаланга на четвърти пръст на дясна ръка и ампутация на върховата част на същия с трансплантация на кожа, без увреждане на костни структури и нокътна плочка, но с увреждане на прилежащ на този пръст нерв, което увреждане е причинило както физически болки и страдания, така и психично разстройство на здравето, изразено като постравматично стресово разстройство от случилото се и последиците от него за в бъдеще, относно реализиране на ищеца в упражняваната от него професия и относно благосъстоянието на семейството му.

Доказаната по делото продължителност на временна неработоспособност на ищеца за около половин година, продължителността и степента на интензивност на болките и страданията от настъпилото увреждане на здравето на ищеца, с невъзможност за самостоятелна грижа за себе си през първоначалния оздравителен период, с последващо възвръщане на двигателните функции, но при наличие на болка и дискомфорт, засягащи фината моторика на четвъртия пръст на дясната ръка, при липса на установени обстоятелства за необичаен ход на оздравителния процес, и при установения психо - емоционален дискомфорт и повишена тревожност, обуславят дължимост от работодателя на обезщетение за претърпените от ищеца по причина трудовата злополука неимуществени вреди, тъй като те се намират в пряка и непосредствено причинно - следствена връзка с трудовата злополука и не биха възникнали, ако не беше същата. Така съдът приема претенцията на ищеца за доказана по основание, но претендираният размер приема за завишен и недоказан, съответно искът за частично основателен.

Създалата се у ищеца субективна представа, че дискомфортът, който изпитва при съприкосновение на трансплантираната тъкан с предмети, т.нар. „фантомни болки“, нарушава неговата трудоспособност, без да е установено намаляване на същата от компетентна ТЕЛК след периода, в който поради злополуката е бил в отпуск поради временна неработоспособност, единствено може да се възприеме като източник на негативни емоции и занижена самооценка, което следва пряко показанията на свидетелите, ангажирани от ищеца, които съдът кредитира, тъй като се основават на непосредствените им възприятия, в т.ч. и първите две свидетелки като негови най - близки лица и членове на едно домакинство.

Съобразно трайно установената практика на съдилищата, справедливото обезщетяване на неимуществените вреди изисква определяне на паричния еквивалент на претърпените болки, страдания и морални вреди, които се преценяват с оглед конкретните обстоятелства. При определяне размера на неимуществените вреди следва

да се вземат под внимание всички обстоятелства, които обуславят тези вреди - в случая това е характерът на увреждането, необратимостта на настъпилите промени въпреки извършената трансплантация, дискомфортът при съприкосновение на трансплантираната тъкан с предмети, трайно увредената фина моторика на частично ампутирания пръст, периодът на възстановяване на ищеца – интензивния относно заздравяване на раната около 3-4 седмици, и последващия оздравителен около 6 месеца, но с обичаен ход и без усложнения, причинените физически болки и морални страдания за периода на неработоспособност, а под различна форма и след него, както и прогнозата за в бъдеще – благоприятна от гл.т. на възстановената работоспособност, но с трайни впоследствия от гл.т. на продължаващото нервно и естетическо страдание поради невъзстановяване в цялост на увредения пръст и засегнатия му прилежащ нерв. При това, следва да се има предвид и възрастта на ищеца към злополуката - 59 години, в активна възраст, с изградени навици, включ. трудови и социални контакти, които за периода на временна неработоспособност не са осъществявани пълноценно.

Преценявайки установените по делото обстоятелства и на основание чл.52 от ЗЗД и ППВС N 4/68г, както и задължителната по чл.290 от ГПК практика на ВКС/Решение N 86/06.06.2017г. на ВКС по гр.д. N 3856/2016г., Шг.о., ГК, Решение N 38/13.03.2013г. на ВКС по гр.д. N 323/2012г., Шг.о., ГК и др./, съдът приема, че за справедливо обезщетяване на причинените на ищеца болки и страдания е достатъчно обезщетение от 15 000 лв.

Съгласно трайната практика на ВКС отговорността на работодателя може да бъде намалена по реда на чл.201, ал.2 от КТ само в изключителни случаи, а именно само когато пострадалият е допринесъл за трудовата злополука, като е допуснал груба небрежност /съзнавана непредпазливост/, т.е. извършил е определени действия в нарушение на установените от работодателя правила за безопасност на труда, предвиждайки възможността от настъпване на вредоносен резултат, като лекомислено се е надявал да го предотврати, разчитайки на притежаваните знания и умения. В тази хипотеза вината на пострадалия не може да се предполага. Не всяко нарушение на правилата на безопасността на труда мотивира приложението на чл. 201, ал. 2 КТ, а само субективното отношение на пострадалия, довело до осъществяването на грубата небрежност от негова страна като елемент от неговото виновно действие. За да се приеме, че предпоставките на чл. 201, ал. 2 КТ са налице, е необходимо да бъде установено по категоричен начин по делото и в доказателствена тежест на работодателя е, извършването на такива действия от страна на пострадалия и то със съзнанието за възможното настъпване на вредоносните последици и самонадеяното отношение към съществуващата опасност от тяхното настъпване.

Соченото от ответника Решение N 187/29.10.2020г. по гр.дело N 4559/2019г. на ВКС дава отговор на въпроса за задължението на съда да отчете, при поставен въпрос за съпричиняване на вредите от пострадал от трудова злополука работник, допуснати

ли са от работодателя нарушения на правилата за безопасност на труда и кога тези нарушения изключват грубата небрежност на работника, като в решението се посочва следното:

„По този въпрос следва да бъде съобразена установената съдебна практика, която приема, че грубата небрежност е степен на небрежност, при която увреденият не е положил за себе си грижата, която би положил и най-небрежния човек, зает със съответната дейност, при подобни условия. При трудовата злополука, за да има съпричиняване следва да е установено, че работникът е извършвал работата си при липса на елементарно старание и внимание, в нарушение и пренебрегване на основни технологични правила и изисквания за безопасност /решение N 202/ 12.12.2014 г. по гр.д. N 1298/ 2014 г., III г.о., ВКС и цитираните в него/. Груба небрежност не може да има, ако работодателят допуска постоянна практика, нарушаваща правилата за безопасна работа и довела до настъпване на трудова злополука. Тогава работниците и служителите действат в интерес на работата и ако пострадат, обезщетението им не подлежи на намаляване /решение N 157/ 24.06.2014 г. по гр.д. N 6210/ 2013 г., III г.о./. Превенцията на риска от трудова злополука при работа с машини е отговорност и двете страни по трудовото правоотношение, но ролята на работодателя е водеща. Надлежното обезопасяване на работните места и условията на труд е негово задължение и включва система от мерки, само част от които се свеждат до правила за безопасност, пряко вменени на изложените на риска негови работници и служители /решение N 178/ 02.01.2019 г. по гр.д. N 4579/ 2017 г., III г.о./. Съдът не дължи служебно произнасяне при липса на изрично възражение за допуснатата груба небрежност от работника или служителя, но при заявено искане за намаляване на обезщетението на това основание съдът следва да изложи мотиви относно механизма на увреждането, за да отговори на въпроса за наличието или липсата на груба небрежност /решение N 18/ 8.02.2012 г. на ВКС по гр. д. N 434/2011 г., III г.о./. В обобщение на тази практика, на поставения в настоящето производство следва да бъде отговорено, че при поставен въпрос за съпричиняване на вредите от пострадал от трудова злополука работник съдът е длъжен да изложи съображения по твърденията за допуснати от работодателя нарушения на правилата за безопасност на труда и ако отговорът е положителен - изключват ли те грубата небрежност на работника.”

В исковата молба не са изложени твърдения за допуснати от работодателя нарушения на правилата за безопасност на труда, но спазването на същите от ищеца, с оглед оплакванията на ответника и в контекста на възражението му, е съответно на изискваното поведение от него към ищеца, но само доколкото ответникът като работодател е подsigурил натоварването на товара по начин, който да не изисква участието на работника и то при законово разписаното задължително поведение на водач на товарен автомобил по чл.127, ал.1 т.1 и т.2 от ЗДвП и чл.3 и 4 от Наредба N 7 от 27.04.2018 г. за укрепване на превозваните товари относно натоварването,

разпределянето, разполагането, закрепването и укрепването на товара, при които дейности водачът присъства и следи за спазването на същите. В този смисъл именно се поставя въпросът дали ищецът като такъв водач, с оглед посочения вид на товара, е можел само да присъства при товаренето, след като не е имало кой друг да отговаря за подреждането на товара, предотвратяване на разпиляването и вземане на мерки за укрепването му. Не се установява по категоричен начин и това следва пряко от обясненията на ищеца, че цялостното товарене и укрепване на товара не е могло да се осъществи без участието на ищеца. Същият сам заявява, че е предприел действия да се приключи натоварването на последния варел масло съвместно със свидетеля, управляващ мотокара и сам дори е определил начина за това, с което се е отклонил от възложената му работа, защото в изпълнение на длъжността си ищецът е можел да дава указания, но не е следвало да предприема дейности, свързани с приключване на товаренето. Вместо само присъства на същите, след приключването на които да проверява закрепването на товара, и при необходимост да дава указания при товаренето, ищецът самоволно се качва в камиона при товара, за да съдейства на лицето, товарещо варелите, да разположи последния варел по начин, по който камионът в тази му част да бъде затворен. И това участие на ищеца е в отклонение на длъжностната му характеристика съгласно която преди излизане на път следва да извършва преглед на закрепването на товара /т. I.1/ като носи отговорност за вреди от неопазването на товарите/т. II.2/, за която цел осъществява организационни връзки и взаимоотношения с товаро-разтоварните работници/т. III.2/, наред с което е длъжен да знае нормативните изисквания за безопасност на труда при превоз на товари и противопожарна безопасност/раздел IV.1.в/. В този смисъл, предвид конкретните обстоятелства по време и място, а именно в тъмната част на денонощието, на непознат обект и при липса на адекватна техническа и персонална осигуреност за безопасна и надлежна товаро-разтоварителна дейност, в частност отсъствие на други служители на ответника, които да отговарят за подреждането вътре в камиона на товара и липса на предприети действия от лицата, товарещи варелите, съвместно с лицето, управляващо мотокара, ищецът е решил да предприеме действия по закрепване на товара, които негови действия са били изцяло в интерес на ответника като негов работодател. Преди предприемането на същите, той е следвало да изиска от лицата, товарещи варелите да разположат същите по начин, позволяващ затварянето на камиона, но вместо това е решил да действа съвместно с едно от тези лица, при което именно настъпва трудовата злополука, като съдът приема, че именно когато вилицата на мотокара, управляван от св.А. достига поставената от ищеца греда върху последния варел, е настъпило внезапно съприкосновение на пръста на ищеца с металния варел и травматичното увреждане на същия. Това поведение на ищеца следва да се квалифицира като проявена груба небрежност по смисъла на чл.201, ал.2 от КТ и посочената по-горе съдебна практика. С оглед на конкретните обстоятелства и механизма на настъпване на трудова

злополука, съдът приема, че приносят на ищеца е 1/3, тъй като отчасти поведението му е свързано и със затваряне на укрепващото товара устройство /посочената от ищеца шора/, без което ищецът не е можел да поеме на път. Поради това и дължимото обезщетение следва да бъде намалено на 10 500 лв..

Възраженията, основаващи се на евентуално небрежно отношение към травмата с оглед превързването на ампутирания пръст с неподходящи подръчни материали и ненавременното търсене на медицинска помощ не следва да повлияят на размера на обезщетението, респ.на начина, по който се преценява положената от пострадалия грижа и възможността за намаляване отговорността на работодателя, тъй като от една страна посочените действия и бездействия на ищеца са били предизвикани от екстремната ситуация и от продължаването на изпълнението на трудовите му задължения в интерес на работодателя – да осигури и транспортира товара и да съхрани и предостави наличната у него немалка парична сума. От друга страна, поведението на ищеца макар и в отклонение от най-подходящото за ситуацията за самия него, но не и в степен на груба небрежност, относима само към фактическия състав на самата злополука, не се установява да е повлияло на претърпените болки и страдания непосредствено след инцидента, в периода на лечение и понастоящем, както и на продължителността на оздравителния процес, на степента на възстановяване и възвръщане функциите на крайника, и в този смисъл е и разяснението на вещото лице по СМЕ, че девитализирането на тъканта на премазания пръст дали към настъпване на самата злополука, дали впоследствие, е по причина именно на същата. Следователно, поведението на ищеца след злополуката, по прибирането на имуществото на работодателя, не може да се приеме, че е повлияло на размера на причинените неимуществени вреди – на характера и интензитета на преживените болки и страдания. То не е оказало влияние върху ампутацията на пръста и претърпените болки и страдания, а предхождащото го поведение при укрепване на товара може да се квалифицира като груба небрежност, допринасяща за вредоносния резултат и редуцираща отговорността му, тъй като ищецът са се поставил в ситуация на повишен риск.

С оглед на горното, ответникът следва да се осъди да заплати на ищеца сумата 10 500 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди от трудова злополука от 18.05.2021г., ведно с обезщетение за забавата в размер на законната лихва от деня на увреждането до окончателното плащане на обезщетението, като в останалата част, за разликата над сумата 10 500 лв. и до пълния му предявен размер от 60 000 лв., искът следва да се отхвърли.

С оглед крайния изход на делото, на основание чл.78, ал.1 от ГПК в тежест на ответника следва да се възложат направените от ищеца разноски, съразмерно с уважената част от иска, като от сторените 3 500 лв. за адвокатско възнаграждение, намалено до размер от 2600 лв. на основание чл.78, ал.5 от ГПК и чл.7, ал.2 т.4 от

Наредба N 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, по възражението на ответника за прекомерност, ищецът има право на 455 лв., а на основание чл.78, ал.3 от ГПК в тежест на ищеца са направените от ответника разноси съразмерно на отхвърлената част от иска, като от сторените 2 400 лв. за адвокатско възнаграждение, което не е прекомерно по възражението на ищеца, и 100 лв. за възнаграждение за вещо лице по СМЕ, ответникът има право на 2 062.50 лв.

Ищецът е освободен от заплащане на държавна такса и разноси по делото на основание чл.83, ал.1 т.1 от ГПК, при което на основание чл.78, ал.6 от ГПК, вр. чл.1 от ТДТГПК в тежест на ответника следва да се възложи държавната такса по делото съразмерно с уважената част от иска, възлизаща на 420 лв.. Заплатените от бюджетните средства на съда възнаграждения на вещи лица възлизат на 350 лева, от които в тежест на ответника са 61.25 лв.

Мотивиран от горното, Районният съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА „С.“ ООД, с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр.Кърджали, *** N 1, представлявано от управителя Г.П.П., да заплати на Д. Т. Д. с ЕГН *****, гр.Кърджали, кв. ***, общ.Кърджали, обл.Кърджали, сумата 10 500 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди от трудова злополука, настъпила на 18.05.2021г., ведно със законната лихва от 18.05.2021г. до окончателното изплащане на сумата, като ОТХВЪРЛЯ предявения осъдителен иск по чл.200, ал.1 от КТ в останалата му част, за разликата от 10 500 лева до пълния му предявен размер от 60 000 лв..

ОСЪЖДА „С.“ ООД, с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр.Кърджали, *** N 1, представлявано от управителя Г.П.П., да заплати на Д. Т. Д. с ЕГН *****, гр.Кърджали, кв. ***, общ.Кърджали, обл.Кърджали сумата от 455 лева, представляваща разноси по делото съразмерно с уважената част от иска.

ОСЪЖДА Д. Т. Д. с ЕГН *****, гр.Кърджали, кв. ***, общ.Кърджали, обл.Кърджали, да заплати на „С.“ ООД, с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр.Кърджали, *** N 1, представлявано от управителя Г.П.П., сумата от 2 062.50 лв., представляваща разноси по делото съразмерно с отхвърлената част от иска.

ОСЪЖДА „С.“ ООД, с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр.Кърджали, *** N 1, представлявано от управителя Г.П.П., да заплати по сметка на РС-Кърджали сумата 420 лв. държавна такса по делото и сумата 61.25 лв. заплатени от бюджетните средства на съда възнаграждения на вещи лица.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Кърджалийския окръжен съд в

2-седмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Кърджали: _____